

Київський університет імені Бориса Грінченка

Гуманітарний інститут

ПРОГРАМА

фахового випробування з іспанської філології

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія. Іспанська мова і література
ОКР: „Магістр”
На базі: ОКР „Бакалавр”

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри романської
філології та порівняльно-типологічного
мовознавства

Протокол № 7 від 11.02.2016
Завідувач кафедри Р.К. Махачашвілі

Київ 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з іспанської філології проводиться в усній формі індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час випробування проводиться **іспанською мовою**.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, що розглядаються як взаємопов'язані і взаємообумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час фахового випробування перевіряється рівень оволодіння мовною (лінгвістичною) і мовленнєвою (комунікативною) компетенціями абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – *знання мови* як системи (тобто про мову), мовних одиниць та їх функцій в іншомовній комунікації, та *володіння мовою* як здатність спілкування, вираження думки та уміння здійснювати усі види мовленнєвої діяльності.

Враховуючи особливості філологічної підготовки в університеті, фахове випробування до магістратури ґрунтується на теоретичній та практичній попередніх складових і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня лінгвістичних знань, сформованості мовних навичок, практичного володіння усним і писемним мовленням (на рівні C1 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників до здобуття освітнього рівня „Магістр”.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Особи, які вступають до магістратури, повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Під час фахового іспиту з іспанської філології вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння іспанською мовою, уміння розкривати суть поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іноземної мови;
- вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;
- уміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- гнучке використання іспанської мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;
- багатий лексичний запас іспанської мови, вільне використання лексики та філологічної термінології, сформованість граматичної компетенції.

Перевірка знань з іспанської філології ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”, зокрема фонетика, граматики, лексикологія та стилістика іспанської мови, основи теорії перекладу та міжкультурної комунікації, основи літературного аналізу, лінгвістичного аналізу тексту.

Фонетика іспанської мови

- Особливості артикуляції та функціонування приголосних.
- Особливості артикуляції та функціонування голосних.
- Складоподіл слова.
- Наголос у слові, фразі та реченні.
- Просодична система. Інтонація.

Граматика іспанської мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови:* поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Граматичні категорії та їх реалізація:* граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Основні критерії виділення частин мови.* Різні підходи до визначення поняття "частина мови" в іспанській мові.
4. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка:* формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в іспаністиці, проблема значення - синтетичного відмінкового формату.
5. *Граматичні категорії дієслова в іспанській мові: категорії часу, виду, стану:* проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.

Лексикологія іспанської мови

1. *Етимологічний склад іспанської мови:* корінні слова; слова іншомовного походження; кельтські та скандинавські запозичення.
2. *Типи запозичень у словниковому складі сучасної іспанської мови:* етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
3. *Словниковий склад як система:* традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; неологізми; теорія семантичного поля.
4. *Синонімія/антонімія:* типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
5. *Фразеологія:* різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць:

семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній англійській мові.

5. *Інтернаціоналізація іспанської мови* – національно-регіональні та локальні варіанти, діалекти.

Стилістика іспанської мови

1. Фонологічні виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики.
2. Стилістичні прийоми синтаксису сучасної іспанської мови, їх класифікація і характеристики
3. Стилістична диференціація словникового складу сучасної іспанської мови: стилістичні функції нейтральних слів, слів високого та зниженого стилістичного тону.
4. Стилістична семасіологія – фігури якості, фігури кількості.
5. Фігури заміщення:
 - метонімічна група виразних засобів;
 - метафорична група виразних засобів;
 - каламбур, зевгма, іронія.
6. Текст і його основні параметри – дискретність, інтеграція та інформація. Функціональні стилі та підходи до типології текстів. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль.

Повний перелік питань усіх екзаменаційних білетів містить таке співвідношення теоретичних питань: фонетика – 15%, граматики – 15%, лексикологія – 15%, стилістика – 15%.

Відповідь на питання включає визначення основних термінів, їх пояснення та підкріплення відповідними прикладами. Зайва інформація, що не є відповіддю на питання, не впливає на якість відповіді і не включається до оцінки.

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІСПАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Програма фахового випробування з іспанської філології передбачає визначення рівня теоретичних мовних знань, умінь і навичок, вміння визначати мовні явища, здійснювати їхній лінгвістичний аналіз, коректно інтерпретувати їх з урахуванням особливостей мовної системи іспанської мови. Вступник повинен сформулювати основну ідею, розкрити суть поставленої проблеми, описати основні підходи, класифікації, принципи і підходи до визначення і вивчення вказаного мовного явища. Оцінюється вміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності, вільне володіння прийомами

структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності, грамотне вживання термінології, гнучке використання лексико-граматичного матеріалу.

Фахове випробування з іспанської філології відбувається на основі завдання, яке абітурієнт отримує на окремій картці з номером. **Картка містить одне завдання**, формулювання якого є конкретним. Під час відповіді на **завдання** абітурієнт повинен дати **детальне роз'яснення** усіх термінів і понять, які вказані на картці та підкріпити власну відповідь адекватними прикладами та ілюстраціями мовного явища у необхідних контекстах.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді абітурієнта та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори задають питання** з поставленої проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію того лінгвістичного явища, яке вказане у картці абітурієнта і/або спричинене його висловлюваннями.

Процедура фахового випробовування

Фахове випробовування відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу). Для підготовки до відповіді абітурієнт має 10 хвилин. Одночасно в аудиторії, де проходить випробовування, може знаходитися не більш двох абітурієнтів.

Абітурієнт заходить в аудиторію, де відбувається випробовування, залишивши власні речі (верхній одяг, сумку, парасольку, тощо) у гардеробі або на окремому місці. Там само знаходяться будь-які пристрої та носії інформації (під час іспиту вони залишаються вимкненими). При собі абітурієнт має ручку з синім або чорним чорнилом.

Комісія надає абітурієнту білет та листок для нотаток, які повертаються до комісії після відповіді. Листок для відповідей використовується на власний розсуд абітурієнта.

Під час підготовки до відповіді не можна користуватися сторонніми джерелами інформації.

Під час відповіді абітурієнт спілкується з членами комісії, відповідає на додаткові питання та залишає листок підготовки.

Комісія не висловлює оціночних суджень під час відповіді, не надає правильних відповідей і не коригує відповідь абітурієнта. Комісія нотує усі помилки та зауваження в індивідуальний протокол. Оцінка за іспит виставляється колегіально на основі заповнених протоколів, як середнє арифметичне з округленням на користь абітурієнта.

Зразок завдання № 1

Describe el sustantivo como una parte de la oración. Indique las clases gramaticalmente relevantes de los nombres en Español. Diga de las propiedades morfológicas, sintácticas y semánticas de los nombres de Español

Під час оцінювання комісія враховує загальну мовленнєву компетенцію абітурієнта, комунікативні навички та вміння спілкуватися іноземною мовою. Оцінка містить два компоненти – зміст і форму. **Зміст** включає правильність визначень, пояснень і прикладів до заданого явища, **форма** включає показники грамотності (лексика, граматики, наголоси, інтонація).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідність рейтингових балів та національної шкали оцінювання визначається наступною системою оцінювання академічних знань і вмінь:

Кількість балів (max – 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії
90 – 100	«Відмінно»	A	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, вміння аналізувати явища, які вивчаються, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	«Дуже добре»	B	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, з неточностями в застосовуванні теоретичних положень під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	«Добре»	C	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, які, однак, містять певні несуттєві неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	«Задовільно»	D	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68		E	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні відповіді, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	«Незадовільно»	FX	Виставляється за незнання основних фундаментальних положень, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Виноградов В.С. Грамматика испанского языка. Практический курс. -М.: Высш. шк., 2003.- 428 с.
2. Нуждин Г.А. и др. Учебник современного испанского языка. -М.: Айрис-пресс, 2003.- 451 с.
3. Виноградов В.С. Лексикология испанского языка. Учебник. Для студентов факультетов иностранных языков. Москва, "Высшая школа", 2003., - 244с.
4. Курчаткина Н., Супрун А. Фразеология испанского языка. Учебное пособие для институтов и факультетов иностранных языков. М., Высшая Школа:1981, 144с.
5. Родригес-Данилевская Е.И. Патрушев А.И. Степунина И.Л. Испанский язык. -М.: Высшая школа, 1994.- 406 с.
6. Yllera, Alicia. Sintaxis historica del verbo espanol: Las perifrasis medievales. – Zaragoza: Ciencias Nuevas, 1980.
7. [Alesina, N. M.](#) Espanol moderno : пособ. по стилистике : учеб. пособ. для студ. фак-тов романо-германской филологии ун-тов и пед. ин-тов иностр. яз. / N. M. Alesina . – Киев : Вища школа, 1978 . – 165 с.
8. Amado Alonso. Pedro Henríquez Ureña. Gramática castellana. – La Habana, 1968.
9. Tomás Navarro Tomás. Manual de pronunciación española. – Madrid, 2004.
10. Quilis A. Tratado de fonología y fonética española. 2ª-ed. Cremos, Madrid, 1999.-558p.

Додаткова література

1. Арутюнова Н.Д. Очерки по словообразованию в современном испанском языке. –М., 1961.
2. Васильева-Шведе О.К., Степанов Г.В. Грамматика испанского языка. -М.: Высшая школа, 1963. –398 с.
3. Верба Г.Г., Лопес Тапія Ф.Х. Cursosuperior de español. Підручник іспанської мови для старших курсів перекладацьких та філологічних відділень університетів. –Вінниця: Нова книга, 2007. – 368 с.
4. Виноградов В.С. Лексикология испанского языка. –М., 2003.
5. Гитлиц А.М. Пособие по лексикологии современного испанского языка. –М., 1974.

- 6.Иваницкая А.А. Практическая лексикология испанского языка. –К.: Вища школа, 1989. –184 с.
- 7.Карпов Н.П. Фонетика испанского языка (теоретический курс). –М.: Высшая школа, 1969.
- 8.Курчаткина Н.Н., Супрун А.В. Фразеология испанского языка. – М., 1981.
- 9.Обручникова О.П. Іспанська мова. Вступно-фонетичний курс. – К., 2001.
- 10.Фирсова Н.М. Введение в грамматическую стилистику испанского языка. – М., 1981.
- 11.Coseriu E. Gramática, semántica, universales.–Madrid:Gredos, 1987.
- 12.Litvinenko E.A. Historia de la lengua española. – Kiev, 1983.
- 13.Korbozerova N.M., Serebrianska Gramática teórica de la lengua española contemporánea. –К. –2005. –294 p.